

Grotesque ~ A Gotik Epik

dening GE Graven

Bab IX

~Rolas mil ing sisih kulon reruntuhan Biara Gardiens sing kobong, ana sosok tunggal mlaku kanthi sengaja ing sangisore cahya rembulan esuk pungkasan. Bunguk lan kebak banget karo hadiah-hadiah sing diwenehake Gusti Allah saka pawon Abbey saka bocah cilik wingi, Friar Nicholas nggawa jubah biarawan sing kebak banget, digantung ing pundhake lan diisi karo bekal.

Nicholas berjuang munggah ing pucuking panggungan watu lan nyender ing dhengkul, ambegane cepet lan kabut ing hawa wengi sing adhem. Ing kana, ing kadohan, ing seberang hamparan kali kuna sing garing lan dawa, ana bolongan guwa sing wis ditemokake pirang-pirang taun kepungkur—Mountain Cangkem, ujure. Dheweke mlaku mudhun ing panggungan, ngliwati lembah watu sing jembar lan mlebu ing bolongan ireng sing gedhe banget.

Ana swara gema saka njero guwa, "Rama?" Ana bocah lanang sing ngguyu cekikikan metu saka pepeteng. "Aku ngerti kowe bakal teka! Aku teka!"

Nicholas mangsuli, mlaku luwih jero menyang pepeteng "Lazarus; iki aku—"

Lan sadurunge biksu mau bisa ngenalake awake dhewe, Lazarus mlayu ngliwati pojokan watu lan nabrak dheweke kanthi tajem. Biksu lan pengawal tiba ing lemah.

kasebar kaya rodha keju obah-obah ing lantai guwa.

"Duh Gusti! Lazarus," Nicholas nggresula, "Kowé medeni —oh, ora!" Biksi mau mlaku-mlaku ing lantai, ngraba-raba peteng nalika nggoleki karung darurat. Ing njero, dhèwèké nemokaké botol getih sing isih utuh lan disegel. Dhèwèké nggresula lega. "Matur nuwun Gusti," dhèwèké nggumam, ngambung botol kasebut lan alon-alon mbalekake ing antarane barang-barangé.

"Rama—Nicholas? Nyuwun pangapunten, rama." Lazarus ngadeg lan njupuk roda keju nalika takon, "Rama Odino ana ing ngendi?"

"Sedhela maneh—tulungi aku nglumpukake persediaan. Golekana barang-barange."

Lazarus nglebokake keju menyang karung, ati-ati karo botol ing njero, lan ambune sing nyenengake metu saka kain kasebut. "Aku bakal nglumpukake wong-wong mau, biarawan," wangsulane Lazarus, swarane owah, saiki katon kempes lan abot.

Nicholas mikir banter; "Yen aku kelingan wiwit kuwi, ana wit-witan ing sisih liyane gunung iki." Biksi kasebut dumadakan ngadeg lan ngelus dagune kaya-kaya lagi merenung. "Geni, sing pertama—kita butuh geni." Nicholas mlaku menyang lawang guwa. Lazarus kaya reca, mandeng karung kasebut kanthi ati-ati—kaya-kaya ana sing ora beres banget. karo iku.

"Lazarus, ayo melu aku."

"Inggih, biarawan." Lazarus ngalihake pandangane lan ngetutake Nicholas metu saka Mountain Mouth lan ing sadawane raine Nicholas sing luwih cethek sing disinari rembulan.

"Malah balungku beku—kanggo klambi sing sederhana kaya awake dhewe, kabut alas iki ora bisa ngapura." Nicholas ngusap tangane kanthi cepet lan muter, nambahake, "Aku nggawa lampu minyak cilik sing isine minyak, sumbu tali, lan kothak kayu bakar sing isine watu api uga. Saiki, kita bakal nglumpukake kayu mati lan ngusir hawa adhem sing terus-terusan iki?"

"Inggih, pandhita."

Pungkasane, lan ing jero guwa, Lazarus lan Nicholas lungguh ing ndhuwur sepasang watu cilik kanthi geni sing gemerlap ing antarane. Cahyane oranye ngusir hawa adhem nalika nuduhake dimensi ngisor lemah guwa sing ora teratur banget. "Geni, pungkasane," Nicholas nyembah geni sing menek, anget tangane. Dheweke nyawang tumpukan geni bahan bakar ing sandhinge lan kanthi ati-ati milih sawetara teken kanggo ditambahake ing geni.

Lazarus ngintip liwat geni, mriksa sepatu bot Nicholas sing dhuwuré tekan pedhet, digawe kanthi apik.

"Sandalmu ana ing ngendi, biarawan?"

Nicholas mesem. "Wis lunga. Apa kowe seneng karo sepatu botku?" Nicholas mbalikke sepatu bot mau nglawan cahya geni.

"Aku iya," wangsulane Lazarus.

Aku sing nggawe dhewe. Aku yakin kowe ora ngerti yen aku biyen tukang sepatu— ta?

"Aku ora, pandhita."

"Tulung sebutna aku mung *Nikolaus*, Lazarus."

Bocah lanang mau manthuk. "Kowé isa nggawé sepatu—Nicholas?"

"Pancen—lan sing paling apik. Iki sepatu bot pungkasan sing tak gawe sadurunge teka ing Abbey." Nicholas nyawang sepatu bote. "Apa kowe pengin ngerti babagan jaman biyen aku tukang sepatu?"

"Aku gelem," wangsulane Lazarus, karo ndeleng sarung tangane sing reged.

"Dadi aku kudu ngandhani kowe." Nicholas ngalihake awake ing watu gedhe lan nyender menyang geni, tangane ana ing dhengkul. "Nalika aku isih enom, aku manggon karo Bapak lan kakangku ing Ephraim— desa cilik sing unik ing pinggir kidul Burgundy. Bapakku kuwi tukang sepatu desa—dheweke sinau saka mbah kakungku. Kita kabeh kerja ing bengkel, nggawe lan ndandani sepatu. Bapakku ngarep-arep supaya aku lan adhiku bisa terus perdagangan kasebut."

"Nanging nganti tekan titik kasebut, bapakku lara lan dheweke ora bisa maneh ngawasi toko kasebut. Dadi, dheweke ngandelake kita kanggo njaga supaya tetep mlaku. 'Kuwi nggegirisi—meh kabeh pegaweyan tiba ing tanganku.'"

Lazarus takon, "Apa adhimu ora gelem nggawe kuwi?"

Nicholas nggelingake siraha, "Oh, iya —kanthi sepenuh ati dheweke kepengin mlaku miturut jejak bapakne . Lan dheweke kepengin banget sinau. Nanging Gusti Allah ora nate ngersakake dheweke dadi tukang sepatu—usaha demi usaha, dheweke ora nate bisa ndandani kanthi bener. Lan meh mesthi, aku kudu ngetutake dheweke lan ndandani sepatu sing dicoba didandani. Iki terus nganti suwe banget; lan umume dina, aku kerja nganti wengi."

"Apa kowe wis ngandhani bapakmu?" pitakone Lazarus.

"Ora." Nicholas ngresiki tenggorokane. "Bapak lagi sekarat, aku lan adhiku lanang kaya asu ajag adu tenggorokan lan tokone bangkrut. Amarga kahanane sing saya parah, aku ora tega ngganggu dheweke."

Lazarus weruh luh sing ngebaki eseman Nicholas sing dipeksa. "Aku kerep mikir kenapa aku nindakake iki. Kowe ngerti, kaya saben esuk, aku mlaku menyang toko, nanging, ing perjalanan pungkasan, tinimbang mlebu lawang, aku mlaku ngliwati toko lan terus mlaku—ninggal toko —metu saka desa—lan pungkasane, metu saka Burgundy."

Nicholas nyawang mudhun, "Aku ninggal kabeh, selamatake sepatu bot iki."

"Aku pindhah-pindhah sawetara wektu, kerja ing sawetara toko sepatu kanggo golek pangan. Nanging, ora suwe sawise iku, Gusti ndemek atiku ing impen; Panjenengane ngobahake jiwaku. Panjenengane nimbali

"Nduweni aku lan nuntun sikilku menyang *Abbaye des Gardiens*—kanggo nggoleki urip dhewekan kanggo ngladeni Panjenengane. Lan kanthi cara sing aneh, aku rumangsa luwih bebas ing njero wates tembok Biara kasebut tinimbang ing njaba tembok kasebut." Nicholas nggelengake sirahe, nuduhake esem sing aneh. **"Aneh."**

"Nanging kepriye karo kulawargamu?" pitakone Lazarus.

"Ya, ora let suwé sawisé tekan, aku nulis surat marang adhiku lanang. Aku ora ngarep-arep dhèwèké bakal mangsuli, nanging dhèwèké mangsuli; ngandhani yèn bapakku tilar donya ora let suwé sawisé aku lunga. Sawisé kuwi, aku uga ngerti yèn adhiku lanang ngedol toko kasebut amarga utang lan—ya, dhèwèké njaluk supaya aku ora nulis surat manèh marang dhèwèké." Dhèwèké nyalahké aku amarga sédané bapakku—kanggo kabèh iki."

Nicholas ndhingkluk lan ngobong geni. "Odino crita kabeh marang aku, Lazarus. Aku ngerti kenapa kowe nganggo tudung kuwi." Sirahe Lazarus langsung noleh mburi; lan ngluwihi bolongan mripat sing ora ana urip ing tudung kuwi, sumunar ing sudut cahya geni sing sampurna, Nicholas weruh sepasang mripat biru sing jero lan nggoleki sing ndeleng langsung menyang mripate dhewe. "Aja kuwatir karo aku, Lazarus. Kaya karo Odino, lan karo bapakmu; rahasiamu aman karo aku." Lazarus noleh maneh menyang geni, ora ngomong apa-apa.

"Kowé isa ngomong terus terang karo aku, Lazarus. Anggep aku luwih minangka kanca tinimbang biarawan." Nicholas nyurung teken menyang geni lan nyender ing watu gedhene.

"Bapakmu lan Odino crita yen kowe ditinggal ing gapura Biara Gardiens sadurunge aku teka. Lan kowe kena penyakit pernapasan sing mbutuhake kowe ora tau ninggalake katakombe. Kabeh kuwi ora bener, ta?"

Akhire, Lazarus ngakoni. "Ora. Nanging bapak nglarang aku ngomong sing bener. Dheweke kandha yen para biarawan liyane bisa uga mateni aku yen aku ngandhani sing sejatine babagan aku."

"Penyakitmu ora tau, saka udhara njaba, kaya sing diklaim— kanthi rahasia, saka sinar srengenge—kowe kena penyakit srengenge sing parah, ta?"

"Inggih."

"Lan dhokter sing ditimbal Ivan menyang Biara Gardiens kanggo nyathet penyakitmu Kepala Biara?"

"Aku durung nate ketemu karo dokter. Mungkin bapak ngatur supaya ana wong sing teka—"

"Saiki aku ngerti. Lazarus, bapakmu ngomong sing bener—wong-wong mesthi bakal matèni kowé."

Saiki aku weruh maneh kahanan kuwi kanthi cetha. Bapakmu tresna banget marang kowe, Lazarus."

"Iya, dhèwèké nindakké kuwi; merga aku tresna marang dhèwèké."

"Bapakmu ndhelikake kowe wiwit lair ing ngendi?"

"Dhèwèké nemokaké aku ing katedral lan ndhelikké aku ing katakombe—ing Baston Crypt."

"Ing Biara kuwi dhewe?! Kepriye carane dheweke nyegah wong liya nemokake kowe?"

"Dhèwèké meksa aku meneng—lan supaya lawang ruang bawah tanah tetep dikunci. Dadi, aku nurut."

"Dheweke kandha, apa?! Kowé wis ngerti carane ngomong wiwit lair?"

"Ora. Bapak ngajari aku cepet."

"Lan mungkin kowé cepet sinau. Coba critakna, pira suwéné kowé ndhelik ing ruang bawah tanah?"

"Mungkin setaun. Banjur bapak njahit topeng lan jubah kanggo aku lan pura-pura nemokake aku ditinggal ing njaba gapura Abbey sisih lor —lan aku pura-pura lara." Nicholas ngobong geni nalika ngelus dagune maneh, mikir kabeh sing diomongake Lazarus.

"Kowé katon ora kaya liyané—um, maksudku —adhedhasar penampilanmu , awakmu kaya bocah lanang biasa, dudu kéwan. Yen aku takon, pira umurmu, Lazarus? Apa kowé pancèn umur telulas taun?"

"Aku mung umur pitung taun."

Nicholas nggelengake sirahe, karo eseman sing nyelip ing pojok lambene,

"Apik tenan. Mungkin bedane umurmu sing kasebut lan umurmu sing sejatine dimaksudake kanggo ndhelikake ukuranmu sing ora umum. Bapakmu pancen pinter.

Saiki aku ngerti yen punggungmu ora mbengkong kaya sing diklaim ing Biara. "

Dheweke didhelikake lan disekresi swiwine, ya?"

Lazarus dumadakan ngadeg. "Aku ora pengin ngomong maneh, Nicholas."

Nicholas nenangake dheweke, "Ngapura aku. Ora, lungguha! Aku ora ngomong maneh babagan kahananmu. Lungguha, yen kowe gelem, Nak." Lazarus lungguh.

"Aku kudu ngomong yen aku wis suwe nggumuni kowe, Lazarus. Kowé ora tau kaya bocah-bocah pengawal liyane —sing mempertanyakan iman lan kewajibane kaya sing kerep ditindakake dening umume wong-wong mau—lan padu babagan perkara sing ora penting. Kowé tansah anteng, ngerti kewajibanmu, lan nimbang-nimbang tembungmu sadurunge ngomong."

Lazarus noleh menyang karung panganan sing ana ing lantai guwa. "Rama Odino kandha yen dheweke bakal teka njupuk aku, nanging kowe sing nggenteni dheweke. Yagene kowe nggawa getihe ing botol?"

"Kok kowe ngerti?"

"Aku ngambu ambune—pancen Odino. Yagene dheweke ngwutahake getihe? Yagene saiki kowe duwe?"

Nicholas obah-obah kanthi gugup, mripate nyawang antarane karung lan Lazarus.

Dheweke njupuk ambegan jero lan ngadeg jejeg ing watu karang. "Ana sing kudu dakkandhakake marang kowe, Lazarus."

"Rama Odino wis mati?" pitakone Lazarus.

"Iya, Lazarus."

Lazarus keselek. "Nanging, kepiye carane?"

"Kapten kuwi— wong sing padha sing mateni bapakmu."

"Yagene dheweke mateni wong-wong mau?"

"Amarga Ivan lan Odino nglindhungi kowé."

Guwa sepi, loro-lorone padha mandeng geni. Lazarus ngomong, "Banjur aku kudune mateni Kapten iki uga."

"Ora, Lazarus. Kowé ora kena matèni."

"Mripat diwales mripat!" Lazarus ngidoni.

"Kowé ora tenanan ngomong kaya ngono, ta?"

Lazarus ndhingkluk. "Ora, nanging aku ngrasakake."

"Aku uga rumangsa padha—Odino kuwi bapak kanggo aku. Lan mulane aku ana ing kene saiki. Ana prekara penting banget sing kudu koklakoni."

"Nindakake apa?"

Nicholas ngadeg, mlaku menyang karung lan nggoleki-nggoleki ing njero. "Apa kowe ngerti carane maca peta?"

"Iya. Bapakku sing ngajari aku."

"Peta-peta katakombe?"

"Aku wis ndeleng peta-peta ing skriptorium. Aku isih kelingan."

Nicholas njupuk perkamen sing dilipat saka karung.

"Lan peta apa sing kokeling-eling nalika ndeleng?"

"Kabeh mau."

"Ora, pira sing wis digawa bapakmu kanggo kowe deleng?"

"Nalika aku njaluk peta anyar marang Bapak lan dheweke kandha yen dheweke wis nuduhake kabeh peta saka skriptorium marang aku."

Nicholas ngadeg, garuk-garuk sirahe. "*Kabeh ?* Mesthi ana atusan peta ing skriptorium. *Kabeh ; Gusti.*" Nicholas mandeng lantai guwa, ngelus dagune maneh sadurunge takon, "Coba critakna, Lazarus; saka akeh peta Abbey kuwi, apa kowe kelingan negara sing jenenge *Italia?*"

Lazarus nuduhake sisih kidul-wetan. "Iki ana—ing arah kuwi—nyabrang Teluk Leon lan Segara Tyrrhenian; sisih wétan Pulo Sardinia. Italia dibentuk saka sepatu botmu." umumé diubengi segara, lan gunung-gunung ngliwati tengah mudhun. Umbria Provence uga ana ing tengahé. Biara Cancellò ana ing kono, ing sisih lor tengahé ."

Nicholas ngangkat alis, kewalahan banget. Banjur dheweke nguji Lazarus luwih lanjut

kemampuan sing wis dituduhake, kanthi upaya licik kanggo ngganggu, lan mungkin mangu-mangu babagan kenangan geografis dhewe ; "Lan kepiye karo Kerajaan Skotlandia?"

Lazarus nuduhake arah lor-kulon sing ngelawan. "Iku dalane—liwat banyu sing cendhak; lan sisih lor tanah Inggris."

"Lan ing ngendi omahku, Lazarus?"

"Desa Ephraim ana ing sisih kidul Burgundy," Lazarus nuduhake rada mangetan.

"Iku dalane."

"Lan Murat?"

"Metu kono."

Nicholas nggeleng. "Pancen nggumunake." Dheweke manthuk. "Gusti Allah wis maringi kowe peparing sing nggumunake."

"Ngapa kowé takon marang aku bab panggonan kaya ngono?" pitakoné Lazarus marang dhèwèké.

Nicholas narik napas jero, bali menyang watu gedhene lan menehake perkamen sing dilipat marang Lazarus. Lazarus mbukak lan ndeleng. Kaca kasebut ngemot ilustrasi Prancis, Italia, lan negara-negara lan segara ing sakubenge. "Aku isih kelingan peta iki."

"Aku ngira kowé isa, amarga kuwi asalé saka skriptorium Abbey sing padha. Rungokna aku Lazarus.

Aku teka, ora mung kanggo nggawa bekal kanggo kowe, nanging uga kanggo ngurmati panyuwunan pungkasan Friar Odino.

Dhèwèké kepéngin kowé lunga menyang Italia—menyang Biara *del Cancellio* ing Umbria—lan wiwit kuwi kowé wis nuduhaké yèn kowé ngerti dunungé.. Ing kana, kowé kudu ngundang

Friar Salvitino, sawijining biarawan tuwa sing pinter banget babagan rincian babagan Gatesone."

Lazarus kelingan obrolane karo Ivan—lan layang sarta pitulungan sing kudune diwenehake.

"Kowé kudu ngandhani dhèwèké—"

"Menyang *Italia*?!" Lazarus nyela.

"Ayo aku ngomong, Lazarus. Kowé kudu ngandhani dhèwèké yèn Gatestone ing Biara

Gardiens wis dibukak. Dakkandhani yèn kowé putrané Friar Ivan Gogu—saka Gatestone.

Dhèwèké bakal ngerti kowé saka referensi kuwi. Uga, aku nggawa botol getih. Kowé kudu menehake marang

Salvitino lan kandhaa marang dhèwèké—iku getihé Friar Odino. Banjur dhèwèké bakal ngerti apa sing kudu ditindakake karo getih kuwi."

"Ora. Ora, aku ora isa," Lazarus nggereng karo nggelengake sirahe.

Nicholas nerusake, "Kowé kudu ngajak Friar Salvitino, critakna iki marang dhèwèké, lan gawanen

bali menyang Biara. Friar Odino ngandhani yèn dhèwèké iku Friar sing paling tuwa lan paling senior ing

Dewan Rendah, lan mungkin siji-sijine biksu sing isih urip ing Biara Gardiens lan Biara

Cancellio sing duwe kawruh kanggo nggarap Gatesstone liwat prasasti sing

diterjemahake—kanggo nutup maneh kanthi bener. Dheweke uga bisa mbantu sampeyan karo pribadi liya

prakara babagan kekarpeane almarhum bapakmu, sawise kowe menehake botol kasebut marang

dheweke. Kowe kudu ati-ati supaya ora pecah ing dalan. Bapakmu mesthi bakal bangga."

Lazarus dumadakan tangi, mbuwang peta ing lantai guwa, banjur nyingkiri geni lan noleh maneh menyang Nicholas. "Adoh banget. Rama ngendika srengenge—kenapa kowe ora bisa njupuk biarawan iki lan nggawa botol kanggo dheweke, amarga kowe ngerti bab iki?"

"Aku ora bisa. Ana wanita sing ngenteni aku."

"Wong wadon?"

"Ngenteni, malah— bakal dadi bojoku, Martha. Ayo lungguh Lazarus. Mangga. Aku bakal crita babagan Martha sing paling tak tresnani."

"Nanging kowé kuwi —apa kowé ora kudu netepi sumpah selibat lan pantang nikah?" Lazarus bali menyang geni lan lungguh.

Nicholas ora nggatekake pitakone Lazarus. "Dheweke manggon ing Murat— randhane tukang sepatu desa sing wis tilar donya , mugiya tentrem atine. Apa kowe pengin krungu kabare?"

"Aku gelem." Lazarus nggresula.

"Aku ketemu Martha ing kacilakan sing paling aneh." Nicholas nyoba mesem sadurunge nerusake, "Ya, ora kabeh. Aku tansah kepincut karo toko sepatu lokal nalika Abbot Vonig ngirim aku menyang gereja desa anyar— tukang sepatu sing teguh ing njero atiku, lho."

"Kira-kira setaun kepungkur, Kepala Biara ngutus aku menyang Murat kanggo mbantu ngawasi perbaikan gereja lokal. Kaya sing dikarepake, rasa penasaran ing njero atiku langsung obah, lan aku mlaku menyang toko sepatu lokal. Sayange, nalika aku mbukak lawang, sepatu boot sing tiba nabrak raiku." Tumit sepatu kuwi sing pungkasan tak eling—nganti aku tangi."

"Nalika aku teka, mripatku weruh pemandangan sing apik banget." Dheweke mesem lan ngelus dagune.

"Aku ngira aku wis mati, nalika ing ndhuwurku ana rai Malaikat —yaiku Martha sayangku, sing lagi ngusap irungku sing bengkak nganggo kain teles. Dheweke ngelus raiku nalika aku ngobrol."

"Aku banjur nemokake yen dheweke niat mbuwang sepatu boot menyang lawang, nanging raiku ngalangi . Sawise bojone tilar donya, dheweke berjuang kanggo njaga toko tetep mlaku. Dheweke ngandhani para pelanggan yen dheweke duwe wong liya sing teka ing wayah wengi lan nggarap sepatu kasebut, nalika nyatane dheweke nggarap dhewe. Nanging gosip nyebar ing jemaah pandonga desa lan sawetara wanita kanthi diam-diam ngawasi wong iki teka. Aku ngerti yen sadurunge aku tekan ing toko, sawetara wanita wis ninggalake toko, nuduh dheweke minangka tukang sepatu sejati, ngandhani yen dheweke bakal ngandhani kabeh pelanggan yen ana wong wadon sing nggarap sepatune."

"Dina candhake, para garwa ngongkon bojone nggawa sepatu sing kudu didandani. Banjur dheweke terus ngawasi dheweke kanthi teliti. Wanita bisa kaya ngono—malah duwe rasa dendam, yen wis manteb ing ati."

Nanging, tukang sepatu ing njero atiku nylametake dheweke. Aku ngongkon dheweke mbukak lawang amba lan aku banjur kerja nalika dheweke metu. Aku nggawe swara rame—nggebugi, nabok-naboki, lan liya-liyane.”

Nicholas ngguyu. "Kowé kudune wis ndeleng raine wong-wong mau. Toko kuwi kebak wong wadon sing usil, cangkeme mbukak. Aku pura-pura ora nggatekake nalika aku ndandani sepatu siji-sijiné —aku ngira aku wis kelangan sentuhan karo kerajinan kasebut, nanging aku obah kaya jaran sing yakin, saben ndandani dadi sampurna. Salah sijine wani banget takon apa aku wis tau nggarap sepatune Martha. 'Ya mesthi, Bu,' ujarku. 'Utawa apa kowé ngira sepatu kuwi bisa ndandani awake dhewe?' Dheweke ora bakal wani takon maneh marang biksu." Dheweke ngguyu maneh. "Martha takon apa dheweke duwe sepatu liyane kanggo 'pendeta sepatu'-e. Oh, raine nalika ninggalake toko. Aku noleh mburi kanggo ndhelikake ngguyuku."

"Kowé aja nganti ngucapké paseksi palsu, Nicholas." Lazarus nyela.

Esem Nicholas ilang. "Ya, aku ora bakal ngadeg nganggur nalika Martha tiba." marang asu ajag. Kadhangkala kita kudu ngukur kapan bebener ngrusak luwih saka sing bisa didandani dening goroh. Ya, aku ngapusi, Lazarus. Aku kudu ngakoni, goroh paling manis sing tau dakkandhakake.”

"Kepiye carane?"

"Aku lan Martha saya cedhak sajrone setaun kepungkur. Aku mbantu dheweke ing toko. Dheweke wis janji bakal nikah karo aku. Dheweke bakal ngedol toko iki lan wis setuju bali karo aku menyang desaku biyen ing Burgundy. Akhire aku bali menyang omah. Aku ngarep-arep bisa ndandani hubungan karo adhiku lanang lan ngusulake supaya kita telu mbukak toko sepatu— mungkin toko lawas bapakku, yen bisa."

"Banjur, kowé bakal nglanggar sumpah imammu, ta?"

"Ora, Lazarus. Aku bakal ndandani apa sing wis tak rusak kanthi dadi imam dhisik. Gusti ora tau ngersakake aku tetep dadi biarawan. Aku ngerti saiki. Panjenengane wis ngendika supaya aku mandheg ndhelik— ninggalake tembok Biara— mulih lan mbenerake kesalahanku ing jaman kepungkur."

"Aku ora ngerti," wangsulane Lazarus.

"Gusti asring makarya kanthi cara sing aneh, Lazarus. Aku wae ora ngerti panggilane." nganti Martha nabrak aku nganggo sepatu bot kuwi. Lan wiwit kuwi Panjenengane mbukak mripatku kanggo panggilan sejatiku." Nicholas ndhingkluk, "Aku mung pengin bapakku isih urip kanggo nampani kepulanganku.

Dhèwèké mesthi bakal tresna marang Martha."

"Mungkin kowé percaya nèk Gusti nuntun kowé saiki mung amarga kowé tresna marang Martha —lan kowé péngin banget supaya kowé percaya nèk Kersané Gusti nuntun kowé? Yèn ngono, kenapa Gusti nuntun kowé lunga, dadi biarawan, banjur nuntun kowé bali mulih?"

"Mungkin kanggo nemokake awake dhewe, Lazarus. Aku wis kerep mikir bab sing padha, nanging aku krungu Panjenengane ngandika karo aku—ing atiku aku ngerti Panjenengane nuntun aku."

"Lan apa Panjenengané uga ngongkon kowé ngapusi para wanita ing Murat, biarawan?"

Nicholas ngernyit. "Ora." Dhèwèké ngowahi posturé amarga saya frustrasi. "Coba critakna, Lazarus—apa kowé rumangsa nyoba manut karo kersané Gusti Allah?"

"Aku iya."

"Lan apa kowé manut karo kersané nalika ngapusi Abbey, pura-pura duwé penyakit aerobik?"

"Aku nindakake apa sing diwelingake." Lazarus ndhingkluk.

"Aku ngajeni banget bapakmu, Lazarus. Aku ora mbantah penilaiane babagan kowe , nanging aku kudu takon iki: Yagene kowe ngira yen dheweke ngapusi kabèh wong babagan kowe?"

"Kanggo njaga aku saka bebaya. Dheweke bapakku."

"Kaya aku ngapusi supaya Martha ora cilaka."

"Nanging, wong-wong mau ora bakal matèni Martha, saupama ngerti bebener babagan dhèwèké."

"Apa goroh iku dudu goroh? Ing kahanan kaya ngono, aku nindakake apa sing miturutku bener, lan tumindakku, sanajan katon salah, iku kanggo kabecikan sing luwih gedhe. Kowé isih —kowé isih kudu sinau akèh, Lazarus."

"Mungkin," Lazarus cekak. Dhèwèké mandeng geni sing nari, kelingan obrolané karo tahanan sing sumpah demi Bebener; lan sing mung nyebutké jenengé: 'wong mlarat ing Kristus.' Dhèwèké mikir nèk saiki wong lanang mau ngakoni kabèh kayekténé lan 'kobong nganti tekan balung' merga kuwi.

"Dadi apa iki *Gatestone*, Lazarus?"

"Kowé ora ngerti?"

"Aku ora tau dadi Biarawan Dewan Rendah, utawa sing ngerti manuskrip-manuskrip kasebut—mung biarawan khas , kaya umume wong ing Biara."

"Iki gapura, nanging saka jinis sing beda. Kita ora kudune ngrembug babagan iki."

"Menyang neraka, maksudmu?"

"Inggih."

"Aku wis krungu gosip kaya ngono, kaya akeh wong liya."

Lazarus obah. Dhèwèké dadi kuwatir karo pitakonané Nicholas sing terus-terusan. Minangka anggota Dewan Rendah, Biarawan Senior, Ivan lan Odino mesthi bakal nglarang diskusi santai babagan perkara kasebut sing mung dikhususake kanggo bisik-bisik rahasia saka Biarawan Senior. Ing pitakonan sing ora mandheg-mandheg kasebut, rasa curiga Lazarus marang biarawan kasebut saya tambah.

Nicholas nerusake, "Lan apa maneh iki: Ana kabar yen *Momok Wanita* ngganggu latar Biara —nyolong awake dhewe menyang impen. Apa asale saka —*Gatestone* iki?"

"Dheweke, yah—um—Nicholas, kowe ora kena ngandhani prajurit sing aku ndhelik ing Mountain Mouth, bakal kowé?"

"Ora perlu kuwatir, Lazarus. Aku ora duwe niat bali menyang Biara - wis ancur total amarga geni lan ambruk."

Lazarus nyela, "Kowé kudu ngongkon wong liya njupuk Friar Salvitino—kanggo nutup Gatestone! Apa ora ana wong ing Biara?"

Nicholas, nggelengake siraha. "Aku ora bakal tau mlebu maneh ing tembok Biara sing kobong. Ngerti apa sing aku ngerti saiki, aku ora duwe urusan karo Neraka utawa Gerbang Neraka utawa legiun prajurit kejem sing meh ora bisa aku uwal saka wiwitane. Ora, aku arep menyang Murat, kanggo njupuk Martha. Lan kita bakal ninggalake papan sing ala iki adoh ."

"Kepiye carane kowe ora repot yen Gatesstone lagi mbukak?"

"Aku pancen peduli. Kasunyatan manawa aku peduli iku minangka bagean gedhe saka alesan aku wis janji karo Odino yen aku bakal teka menyang guwa lan ngeterake bekalmu. Lan minangka wong sing tetep karo janjiku, aku nggawa ngleksanakake kekarapane lan ngandhani kabeh sing dikarepake supaya kowe ngerti—ya, meh kabeh. Ana maneh. Friar Odino ngongkon aku sumpah yen aku bakal njaluk kowe supaya menehake janjimu menawa kowé bakal njupuk Friar Salvitino lan nggawa dhèwèké bali menyang Abbey Gatewaystone sing mbukak supaya dhèwèké bisa nyoba nutup maneh.

"Aku janji?" Lazarus mudhun saka watu gedhe lan ngadeg. "Aku ora bisa netepi janjiku! Aku ora isa nglakoni!"

"Odino kandha nèk dhèwèké ngarep-arep kowé isa njawab kaya bapakmu. Kuwi tembung-tembung pungkasan sing dibisiki karo aku, Lazarus—yèn kowé bakal dadi bapakmu lan luwih saka kuwi." "Wis kakehan."

"Aku ngerti," Nicholas ndhingkluk lan mandeng geni mau. Lazarus ngadeg kaku.

"Ngerti apa?" Lazarus pungkasane takon.

"Aku ya ora isa, nèk Odino sing njaluk aku—Martha lan kabèh."

"Kuwi waé? Lan Gatestone tetep mbuka?" pitakone Lazarus karo ngangkat bahu.

"Aku wis nindakake kabeh sing dikarepake Odino saka aku. Liyane dheweke ngarepake saka kowe. Lan amarga kowe wis nggawe pilihanmu—sayange, aku ngira yen Gatesstone tetep kaya ngono."

"Nanging, kowé ngerti nèk aku ora isa, Nicholas. Aku ora isa mlaku ing pepadhang. Aku ora isa mlaku menyang Italia—wis keterlalu. Friar Odino takon apa sing ora isa tak lakoni. Wis keterlalu, friar!"

Nicholas ngangkat siraha lan ndeleng Lazarus, "Dheweke ora tau niat supaya kowe mlaku menyang Italia." Guwa kasebut sepi.

Lazarus pungkasane ngomong, "Aku ora bisa nindakake apa sing mbok karepake."

"Apa kowe wis tau nyoba?" Lazarus meneng wae. Nicholas njupuk kayu anyar saka tumpukan bahan bakar lan nusuk pucuke menyang tengah geni, muter kanthi ati-ati nganti murub padhang. "Mungkin aku bisa nyakinake kowe yen ora." Nicholas ngangkat obor sing murub lan ngadeg. "Ayo." Dheweke noleh lan mlebu jero guwa lan menyang bolongan sempit ing gua. Lazarus ngetutake.

"Kowé ngerti, aku nemokaké guwa iki ora suwé sawisé aku tekan ing Biara."

"Cangkem Gunung," tambahe Lazarus.

"Kowé uga weruh kuwi — rai ing watu karang?"

"Aku iya. Nanging, Nicholas, kenapa kowe lelungan adoh banget saka Biara."

"Gumun; mikirke samubarang. Nggoleki awake dhewe, aku kira. Aku seneng mlaku-mlaku lan mikirke samubarang."

"Lan apa kowé wis nemokaké awakmu dhéwé?" pitakoné Lazarus marang dhèwèké. Nicholas krungu sarkasme ing njero atiné tembung-tembung.

"Aku malah nemu Mountain Mouth." Nicholas ngguyu. Dheweke mlebu liwat lorong gua . Nicholas mbungkuk alon-alon nalika terus mlaku karo obor; lan Lazarus ngetutake saka mburi, tansah waspada marang langit-langit watu sing cendhek ing antarane dheweke.

"Kita arep menyang ngendi?"

"Maju. Ayo."

"Aku nglumpukake nganti semono," sambate Lazarus. Nicholas mesem. Wong loro mau padha rewel. ngliwati lorong kasebut. Tembok-temboke pungkasane ambruk, nuduhake guwa sing amba, udharane sing lembab kenthel karo ambu sing nyengat. Kanthi bunderan cahya sing madhangi lantai ing sakubenge, dheweke mlaku menyang bagean paling tengah. "Ambu apa iki?" pitakone Lazarus. "Ana sing ana ing kene." Lazarus nggoleki ing pepeteng.

"Iya, guru-gurumu. Dheweke isa ngajari kowe mabur, Lazarus." Nicholas mandheg lan noleh .

"Sapa? Kepiye carane?"

"Cara paling apik." Nicholas nyodorake obor ing dhuwur, nuduhake langit-langit guwa sing dhuwur sing kebak kelelawar Greater Horseshoe. Lazarus ngadeg kanthi kagum, ndeleng formasi guwa ndhuwur nalika sepuluh ewu mripat ireng mengkilat mandeng dheweke.

"Tikus?" pitakone Lazarus. Ana sawetara kelelawar tiba saka langit-langit lan ngubengi guwa. "Deloken!" Lazarus nuding wong-wong mau, "Dheweke lagi mabur!"

"Iya, pancen ngono. Kuwi kelelawar. Lan kelelawar mabur. Dheweke ninggalake guwa nalika srengenge surup. Dheweke mangan lan bali sadurunge subuh. Saiki dheweke ngaso. Aku wis suwe kepincut karo kelelawar."

"Kelelawar—kaya manuk," Lazarus nggumam dhewe, kehipnotis lan mandeng langit-langit.

"Kelelawar iku beda karo manuk. Kelelawar mabur ing wayah wengi, nalika manuk ngaso. Lan ing wayah awan, kelelawar ngaso nalika manuk-manuk mabur. Miturut terbit lan suruping srengenge, dheweke genti-genten mrentah langit."

Nicholas ngguyu. "Aku sing nemokake. Aku kelingan Odino ngomong yen kowe pengin ndeleng manuk, mula aku nggawa menyang dheweke." Nicholas mandeng langit-langit.

"Apa wis mati?"

"Ya, aku ngglethak ing antarane watu-watu ing sadawane dalan Abbey. Aku kerep mlaku ing dalan kuwi — nemokake akeh barang."

"Apa aku oleh njupuk obore?" pitakone Lazarus. Nicholas ndeleng mudhun lan weruh Lazarus karo tangane diulur.

"Aku isa ngangkat luwih dhuwur kanggo kowe, Lazarus." Nicholas ngangkat dhuwure sabisa-bisane supaya langit-langite luwih madhangi.

"Apa aku oleh nyekel obore?" pitakone Lazarus maneh. Nicholas nyawang mudhun.

"Yen panjenengan kersa." Nicholas menehake teken sing kobong marang dheweke. Lazarus ngangkat teken kasebut dhuwur-dhuwur lan mlaku-mlaku ing sekitar gua, mriksa langit-langit nalika Nicholas tetep ing panggonane.

"Lan wong-wong kuwi mung mabur ing wayah wengi?" Lazarus nyeluk dheweke maneh, tembung-tembunge muni ing sakubenge guwa.

"Mung ngono," wangsulane Nicholas.

Sawisé sawetara wektu, Lazarus lan Nikolaus bali menyang guwa njaba lan ngobong geni.

"Aku takon maneh, Lazarus—kanggo Odino—apa kowe gelem?"

"Aku dudu kelelawar," wangsulane Lazarus.

"Lan Odino ora bakal tau njaluk kuwi," wangsulane Nicholas.

"Yen aku kandha yen aku bakal—lan banjur ora bisa netepi?"

"Nalika aku ngandhani Odino babagan Martha lan rencanaku kanggo ninggalake Biara, dheweke kandha iki: 'Luwih becik setya lan gagal tinimbang gagal amarga kurang komitmen.' Kowe ngerti, Lazarus, pakurmatan iku adhedhasar tumindak—ora mung saka tembung. Sing dijuluk saka kowe yaiku, paling banter, kowe janji bakal nyoba. Wangsulana aku sapisan maneh lan aku ora bakal ngganggu kowe karo panyuwunan pungkasan Friar Odino maneh."

"Italia iku adoh banget —lan srengengene?" Lazarus nyawang lawange gua.

"Wangsulanmu, Lazarus?" Banjur ana sepi.

Lazarus mangsuli, "Aku—iya." Saka lantai guwa, ing sandhinge sarung tangane, Lazarus njupuk peta lan mriksa,

"Aku bakal janji—mung aku bakal *nyoba* njupuk biarawan—mung kuwi."

Nicholas mesem lan nepuk pundhake bocah lanang mau. "Lan ora ana sing dijuluk saka kowe, kajaba "Usahamu sing mulya. Ivan mesthi bangga karo kowe." Lazarus nggresah— nalika iku Nicholas ngerti yen Lazarus nangis ing sangisore topenge.

"Ana apa?" pitakone Nicholas.

"Ora ana apa-apa, biarawan; aku sing bakal nindakake." Lazarus ngatur awake dhewe. "Aku bakal ngundang Biarawan Salvitino supaya dhèwèké bisa mbantu kita karo Gatesone."

"Apik tenan. Kowé pancèn bapakmu lan luwih saka iku," bocah lanang mau ngusap mripate nganggo topenge. "Apa kowé ngelih? Wis cukup."

"Aku iya," Lazarus ngakoni. Nicholas mlaku menyang karung darurat lan njupuk gulungan kain isi daging lan roti. Dheweke njupuk kandung kemih lan nyawisake nedha bengi ing pangkone Lazarus sadurunge bali menyang kursine.

"Kowé ora gelem mangan?" pitakoné Lazarus, mandeng tangan lan pangkoné biarawan sing kosong.

"Bekal iki *duwekmumu*—aku mungkin nglumpukake jatah sewulan kanggo bocah lanang siji, yen kowe meksa supaya entek." Lazarus mandeng dheweke. "Ya wis, ayo mangan!" Bocah lanang mau nyuwek-nyuwek panganane.

Lazarus nedha bengi nalika Nicholas nglipur dheweke karo obrolan liyane—lan wektu terus mlaku. Pungkasane, Lazarus ngumbah panganane lan nempelake gabus ing kandung kemih. Nicholas nggawa bali menyang karung.

"Mangan sithik—lan ngombe banyu akeh karo pangananmu—bakal ngebaki weteng," Nicholas diweling, karo nyeluk saka pundhake.

Lazarus ngetutake. "Aku arep."

"Inggih, Lazarus; iki wayahe aku arep menyang Murat. Kanggo sawetara wektu, kowe bakal tetep aman ing Mountain Mouth—ora ana sing lelungan menyang wilayah sing adoh iki. Kowé duwé sewulan kanggo nyiapake lelunganmu. Gladhen nggunakaké swiwi sing diparingaké Gusti marang kowé. Sinaua panggunaané saka kelelawar ing ndhuwur."

"Kowé ora péngin nginep nganti bengi?" pitakoné Lazarus. "Kowé isa turu lan seger—"

"Ora, Lazarus—aku kudu lunga. Marta-ku ngenteni aku. Kowé bakal apik-apik waé; aku yakin."

Lazarus ndhingkluk lan pundhake.

Dheweke padha rangkulan sapisan pungkasan lan Lazarus mandeng metu saka guwa nalika Nicholas ilang ing ndhuwur punggung bukit. Dheweke bali menyang geni lan mbuwang sawetara kayu mati maneh. Dheweke lungguh lan anget-anget awake nalika mikir babagan kelelawar lan komitmen - janji suci sing diwenehake kanggo njupuk biarawan kasebut. Mripate mandeng geni, pungkasane, Lazarus nggoleki salib pandonga kayu Ivan sing saiki digantung ing gulu. Dheweke nyopot lan muter ing antarane driji kanthi cara sing padha karo sing biasane ditindakake bapakne.

Ing njero geni, dhèwèké weruh kumbang ireng nalika metu saka retakan ing pang kayu mati sing ngebul.; serangga kasebut mubeng kanthi ati-ati ing geni sing nari nalika mlayu mudhun ing pang sing kobong. Pandangane Lazarus ngetutake serangga kasebut nalika mlompat menyang lantai sing adhem.

guwa lan mlayu menyang jarak sing luwih aman. Manuk mau mandheg, mbukak swiwine, lan mabur menyang cangkeme guwa. Kanthi jubah sing anget, sikil sing kesel, lan weteng sing wareg wiwit ngantuk ing panggonane lungguh. Sirahe obah-obah lan kaget lan dheweke bola-bali keturon lan tangi. Pungkasane, dheweke ninggalake geni sing anget lan nemokake pojokan sing rapet ing tembok, ing ngendi dheweke nyerah menyang papan pungkasan sing bisa dipercaya lan akrab sing ditinggalake dheweke—kanggo jagad impen sing tansah obah.

~*~

Sedina muput, Lazarus njelajah omah anyare— katakombe ireng sing kebak koridor sing mlungker, permukaan sing ora rata, lan guwa-guwa sing saling nyambung. Ambune lan swara banyu sing netes narik kawigatene lan dheweke munggah liwat lorong sempit sing munggah menyang lereng gunung. Lorong kasebut saya gedhe dadi guwa cilik sing sebagian besar lantaine kasusun saka blumbang banyu cethek sing dialiri langit-langit sing netes.

Kaping pirang-pirang sajrone sedina, Lazarus ndeleng metu saka cangkem guwa kanthi mripat merem mripate, nyawang sesawangan sing sumunar kena srengenge, lan sanajan liwat jubahe, dheweke ngrasakake panas banget sing sumunar saka lembah watu sing garing. Lazarus mindhah bekal luwih jero menyang gunung, ngliwati dalan sempit lan menyang guwa kelelawar .

Surup teka. Lazarus nggawe geni anyar ing njero gua; cahyane madhangi langit-langit lan ewonan kelelawar. Nalika guwa saya anget lan kumelun geni munggah ing langit-langit, atap guwa urip maneh. Lan atusan kelelawar tiba saka panggone lan ngubengi guwa. Saya akeh kelelawar sing ngebaki udhara nganti guwa kebak karo kelelawar.

Lazarus mesem. Dhèwèké ngadeg lan ngulurake tangané nalika swiwi-swiwi mau ngobong dhèwèké. Lan swiwi-swiwi mau njalari dhèwèké mabur ing jubahé sadurungé mabur manèh. Lazarus nyopot tudungé, nuduhaké esem sing amba. Dhèwèké nyelehaké topeng ing sabuk taliné nalika kelelawar nggremet ing rambuté. Lazarus mlaku mubeng-mubeng karo tangané sing ditutupi kelelawar. Lan ngguyuné saya banter nganti kaya swara ngguyu sing nyuaraké guwa. Ing tengah-tengah swiwi sing mabur, Lazarus mlaku-mlaku ing guwa, ngguyu histeris lan kesandhung kaya Odino sing mabuk.

Ing njaba guwa, lan ing sadhuwure bukit-bukit godhong emas ing Provinsi Auvergne sisih wétan, drama sing apik banget, ora katon, lan umure cendhak kedadayan—saka kabeh gunung ing Prancis, rembulan sing lagi subuh koyone mung mesem marang siji: sing aneh saka njaba

gunung karo cangkem nganga ngguyu histeris nalika ngetokake mega kelelawar sing ngepung watu. Nanging, kelelawar ora suwe ninggalake pucuk wit lan ilang; lan ngguyu gunung sing biyen muni alon-alon malih dadi ratapan sedhik—dadi tangisan lara lan kasepen sing nggegirisi—dadi siksaan sing nyesek lan megap-megap. sambat tangisan sing ora pedhot—lan dadi swara-swara sing nggegirisi banget, sing nguwatirake banget —malah nganti nggawe rembulan mandeng lan nangisi Lambe Gunung sing lagi nangis.

[Pungkasan Bab 9]

Karya sastra iki digawe

d khusus kanggo dedikasi

Edgar Allan Poe (1809—1849)

— Muga-muga warisane tetep urip ing njero ati kita kabeh —

~[GothicNovel.Org](https://www.gothicnovel.org)~